TOMÍK

Časopis turistických oddílů mládeže

ČERVENEC 2011

Mlýn otevřen!

foto: Míla Blšťák

Středisko environmentální a kulturní výchovy Asociace TOM Opárenský mlýn bylo opraveno díky projektu v dotačním programu EU „Cíl 3/Ziel 3“ na podporu přeshraniční spolupráce 2007-2013 mezi Svobodným státem Sasko a Českou republikou. Další prostředky poskytla ministerstva školství a pro místní rozvoj, němečtí přátelé z turistické organizace Erzgebirgsverein e. V. a samozřejmě se na rekonstrukci stovkami hodin práce podíleli i samotní tomíci.

Ziel 3 | Cíl 3
Ahoj sousede. Hallo Nachbar.
2007-2013. www.ziel3-cil3.eu

Europäische Union. Europäischer Fonds für regionale Entwicklung: Investition in Ihre Zukunft / Evropská unie. Evropský fond pro regionální rozvoj: Investice do vaší budoucnosti

Bílý mlýn v zeleném údolí

Podle itineráře už bychom měli být skoro na místě. Parkoviště ve vsi má být značeno logem tomíků, tak koukáme po hořci, div si hlavy neukroutíme. Čekala jsem ho někde na plotě, a on na tričku jednoho z pořadatelů. Mladý muž nás vysílá směrem do zeleně. Údolíčko lemované kopřivami, obřími listy podbělů a listnatým lesem nás vede pod starodávný viadukt – a za ním už zasvítí bílé zdi mlýna.

Ano, je přesně takový, jak jsem si ho představovala. Nikdy předtím jsem tam nebyla, sledovala jsem ale jeho obnovu v tomíckých médiích – od přenášení tašek a cihel z rozvalin přes výměnu střechy po závěrečné úpravy interiérů, a dávala ráda reportáže z průběhu těch oprav na Adam.cz.

Už když jsem prohlížela fotky otlučených zdí, říkala jsem, že to je nádhera – a což teprv teď, když budovy svítí novými nátěry, uvnitř světlé nové dřevěné podlahy, pec, kachlovky, z oken vyhlížejí muškáty...

Hosté se právě scházejí a každou minutou jich přibývá. V průjezdu stodoly vyhrávají pro dobrou náladu všem mladí lidé v krojích na housličky a cimbál, a nervozita pořadatelů je znát jen maličko.

Ještě stihneme prozkoumat útroby jednotlivých budov a pozdravit se se všemi známými tvářemi.

Sjelo se na tu slávu hostí nepočítaných: dcera bývalých majitelů paní Klein, hosté z partnerského Erzgebirgsvereinu, zástupci ministerstva školství a ministerstva pro místní rozvoj, administrátoři evropských strukturálních fondů, starostové okolních obcí. Také zástupci spřátelených organizací jsou tu v hojném počtu – z Junáka starosta José Výprachtický, místostarosta Jiří Navrátil, moje maličkost, Petr Halada z Pionýra a další. A samozřejmě desítky tomíků z celé republiky, Jura Homolka ze Vsetína, Tadeáš a Eliška Klabanovi z Poděbrad, Radka Šumerová z Litoměřic, Mojmír Nováček z Ostravy, Tomek Hurt, který měl koordinaci oprav na triku, Helena a Kamil Podroužkovi z Kladna, kteří se o mlýn budou starat... a pochopitelně Tomáš Novotný, šéf asociace, který září jako sluníčko.

Následují projevy a proslovy, jsou dlouhé, srdečné a dojemné. Stručná historie mlýna a jeho majitelů, poděkování všem, kdo se podíleli na opravách, přání těm, kdo na mlýn budou jezdit, aby se jim tu líbilo. Ze schůdků do patra, které nahrazují řečnický pultík, hovoří Tomáš Novotný, do němčiny překládá Helena Podroužková, pár slov pronese i náměstkyně ministra školství paní Eva Bartoňová, zástupkyně německých turistů Erzgebirgsverein paní Gabriele Lorenz, dcera bývalých majitelů paní Waldtraud Klein, rozená Wünsche, a na závěr pan Jan Havelka z Klubu českých turistů.

Pak se celý ten houf lidu přesune na zápraží před vrata, kde sedm vyvolených, vybavených nůžkami, stříhá symbolickou pásku. A je to hotovo. Mlýn je otevřen, provoz zahájen.

Zbývá to oslavit jídlem a pitím. Hudebníci vyhrávají, mladí tomíci grilují a nabízejí k tomu chléb, okurčičky, dortíčky, čepují vodu, kávu i pivíčko, návštěvníci se baví, opékají buřtíky, okukují znova podrobně mlýn, Tomáš je na roztrhání...

Bylo to moc fajn, díky, ani se odjíždět nechtělo. Oslavy všeho druhu a citlivé a účelné obnovy svých nemovitostí, to tomíci opravdu umějí!

Až navštívíte Opárenský mlýn, nezapomeňte si zevrubně prohlédnout jeho kořenovou čističku s čerstvě do řádků zasázeným rákosím.

A jestli mohu doporučit, nechte se v těch starých zdech trochu unést fantazií a představte si na dvoře vozy s obilím, paní mlynářku s ošatkou mouky a na mlatě veselící se mlynářskou chasu. Zkuste si všimnout také všelijakých těch drobných detailů oživlé historie – prohlédněte si obnovenou chlebovou pec, kachlová kamna, obdivujte krásu výklenků s různými starobylými drobnostmi, strukturu dřeva trámků v hrázděných zdech či umnou vazbu krovu mlýnice.

Je skvělé, že to, co se dalo zachránit, bylo zachráněno.

Přeju, ať mlýn slouží dlouho a dobře dalším generacím (nejen) tomíků!

Michala K. Rocmanová-Káča,
autorka je Náčelní dívčího kmene Junáka

OBSAH
červenec 2011

str. 4	Rozhovor s M. Urbanem, (ton)
	Euro<26, Ondřej Šejtka
str. 5	Morava, Míra Hepnar
str. 6	Přípravná cesta do Banátu, Tereza Chmelová
str. 7	Miloš Zapletal, Pět životů, (jch)
	Umačkáni dětmi, Mir.Jungwirth
str. 8	Irsko, Tomáš Novotný, Kačka Blandová, Tomek Hurt
str. 10	Jak jsme se stali indiány..., Tomek Hurt
	Jak jsme si vyvíčkovali hattrick, Kačka Blandová
str. 12	BAMBIRIÁDA 2011
str. 15	Novela vyhlášky, Mojmír Nováček
	Minimální rozsah vybavení lékárničky, Michal Janoušek
str. 16	Otevření Opárenského mlýna, foto Míla Blšťák
str. 18	Vodácká táborová škola, Rosťa Kašovský
str. 19	Honba za černým mamutem, Kristýna Coblová
str. 20	Železný tomík, Jindřich Černý
str. 21	Co se událo v ČRDM, Ondřej Šejtka
str. 22	Woodcraft, Ablákela-J. Porch
str. 23	Lagori Cup, Trefa 2011, Rosťa Kašovský
str. 24	Roverky z moře a ohně, Jiří Adamovič-Žralok
str. 25	Zprávy z ústředí
str. 26	Ohlasy
str. 27	Až na dno, Zdeněk Šmída

Michal Urban

ředitel odboru mládeže MŠMT

Prosím, můžete se čtenářům Tomíka představit?

Vystudoval jsem učitelský obor zeměpis – tělesná výchova na Univerzitě Karlově a mezitím jsem strávil jeden rok na střední škole ve Velké Británii jako asistent učitele zeměpisu, kde jsem zároveň byl i vychovatelem na chlapecké koleji. V oblasti mládeže a neformálního vzdělávání se pohybuji od roku 2006. Pár let jsem pracoval jako koordinátor Eurodesku, což je informační síť pro mladé lidi a pracovníky s mládeží, a poté jsem vedl Českou národní agenturu Mládež, proto znám velmi dobře prostředí evropských vzdělávacích programů a mezinárodní kontext v oblasti mládeže.

Máte, pane řediteli, zkušenost z práce v některém ze spolků, jimiž jste dnes coby ředitel odboru pro mládež MŠMT partnerem? Byl jste jako dítě či dospívající organizován?

Jako malý jsem se věnoval spíše sportu a hudbě. Organizován jsem byl v Sokole, kde jsem si mimo jiné zacvičil na Všesokolském sletu. Ostatní činnosti byly v rámci volejbalových a hokejových týmů anebo v lidové škole umění. Od svých šestnácti let jsem jezdil jako instruktor a posléze jako vedoucí na letní i zimní tábory.

S jakou vizí jste se v lednu ujal řízení odboru mládeže?

Chtěl bych zlepšit vnímání důležitosti práce s dětmi a mládeží nejen u vedení ministerstva, ale také ostatních politiků a široké veřejnosti. Na evropské úrovni je již tento trend patrný. Čím víc se bude do mládeže investovat, tím méně bude stát vynakládat prostředků na nápravu pozdějších problémů. Mým cílem je nastavit smysluplnou politiku mládeže, která by fungovala průřezově napříč ostatními rezorty a navazovala by na celý vzdělávací systém. Neformální vzdělávání je koncept, který prokazatelně funguje, a v poslední době se udělal obrovský krok kupředu. Pracovníci s mládeží se profesionalizují ve smyslu své odbornosti a organizace fungují čím dál lépe. Na to musí navazovat systémové kroky. Důležité ale je uhlídat správnou hranici, abychom nezvyšovali byrokracii a zbytečně nedělali některé věci příliš komplikované. Významnou přidanou hodnotou práce s dětmi a mládeží je zahraniční spolupráce a pak před námi stojí velká výzva, jak více zapojovat znevýhodněnou mládež. V tom jsem přesvědčen, že může být neformální vzdělávání více efektivní než to klasické formální.

Přijdete s konkrétními náměty, jak vylepšit, zdokonalit například grantový systém co se týče termínů, složitosti dokladování, formulářů? A hlavně – máte nápad, jak udržet stávající úroveň financí?

Ano, dříve či později budu muset. Stávající systém totiž není dostatečně srozumitelný a jeho provázanost s ostatními grantovými schématy úplně chybí. V době, kdy bylo relativně dost prostředků, to nebylo až tak zásadní, ale letos, kdy došlo k výraznějšímu poklesu, se objevily potíže. Některé organizace se kvůli tomu dostaly do existenčních problémů, i když dělají velmi dobrou práci. Nyní si zpracovávám analýzu stávajícího stavu. Oslovil jsem všechny organizace, které za poslední 4 roky žádaly o dotace, aby vyplnily online dotazník, a zmapoval jsem grantová schémata krajů. Nyní probíhá zpracování výsledků a pak se rozhodnu, co dál. Letos se pokusím zaměřit hlavně na procesní stránku, aby byly veškeré informace včas k dispozici, aby fungoval elektronický systém, aby se celý proces maximálně zrychlil a organizace dostaly peníze co nejdříve.

V současné době hledáme prostředky, které by mohly doplnit stávající dotační programy odboru pro mládež. Jedním z nich jsou evropské peníze a dalším třeba prostředky z hazardu. Uvidíme, jak budeme při vyjednávání úspěšní.

Za půl roku ve funkci jste stihl navštívit například náš či skautský sněm. S jakými pocity jste z nich odjížděl?

Strašně rád navštěvuji jakékoliv akce mládežnických organizací, protože mě tento přímý kontakt s organizacemi nabíjí a utvrzuje v tom, že dělám práci, která má smysl. Bohužel jsem časově dost vytížen a nemohu se zúčastnit všech akcí, kterých bych chtěl. Ale chci co možná nejvíce udržovat tento přímý kontakt.

Chcete, prosím, prostřednictvím Tomíka něco vzkázat jeho čtenářům?

Letošní rok byl vyhlášen Evropskou komisí jako Evropský rok dobrovolnictví a MŠMT dostalo za úkol celou kampaň koordinovat. Proto bych rád využil této příležitosti a poděkoval všem dobrovolníkům, kteří ve svém volném čase pracují s dětmi a mládeží. Velmi si jejich práce vážím a vím, že bez nich by celá oblast práce s dětmi a mládeží nefungovala.

rozhovor vedl (ton)

Euro<26 slevové karty

V současné době nabízí Česká rada dětí a mládeže svým členům slevové karty EURO<26. Tuto možnost také využilo ústředí tomíků a 200 karet na zkoušku odebralo. Některé oddíly s početným „dorostem“ se pokusíme oslovit ještě v červnu či počátkem července, všechny však mají šanci si napsat na e-mailovou adresu **ustredi@-tom.cz**. Díky kartě je možné čerpat velké množství všemožných slev. Karta je určena mladým lidem do 30 let. Existují 2 verze, studentská, která se vydává oproti potvrzení o studiu, a nestudentská, která je určena ostatním.

Karta EURO<26 je obdobou známější karty ISIC, která je ovšem určena pouze studentům. Karta je mezinárodní a její majitel může uplatnit množství slev v 39 evropských zemí. Z nejzajímavějších slev v ČR jsou např. 50% slevy na vstupném ve velkém množství hradů a zámků ČR, dále pak slevy do kin a divadel. Zajímavé slevy nabízí také Student Agency, outdoorové a sportovní obchody, knihkupectví, plavecké areály atd. Kompletní seznam slev a bližší informace o kartách naleznete na: **http://euro26.cz**. Výhodou je, že tyto karty jsou našim členům k dispozici zdarma.

Ondra Šejtka

Mo ra va

Vzhledem k suchému konci zimy a začátku jara jsme hleděli s velkými obavami vstříc tradiční jarní oddílové akci, soustředění na řece Moravě. Byly doby, kdy nás řeky Morava, Desná, Krupá a Braná vítaly hukotem peřejí, mohutnými kohouty vln a zábaláky. Jak nás přivítají letos? S velkými obavami jsme nasedali v pátek do našeho modrého autobusku. Ale byl Velký pátek, a to se prý dějí zázraky. Před námi bylo 160 km, náš oblíbený Bludov, kamarád Jura a Vlčí důl paní Jirglové. Netrvalo dlouho, jen co by se Bobík s Markem dvakrát najedli, a už sjíždíme podél horního toku Malé Moravy. Při pohledu na prázdné koryto zavládlo v autobuse pochmurné

mlčení. Dole to bude lepší, něco dá Braná, něco Krupá, utěšujeme se a frčíme dolů do Hanušovic. Na známém místě u pivovaru zastavujeme a hurá k řece. A je tu. Voda jiskřivá, chladná, proudící a hlavně jí je dost. Za současného převlékání do neoprénů, pumpování lodí, hledání pádel a všelijakých svršků a spodků se naobědváme a už spouštíme lodě na vodu. Na břehu zůstali dva řidiči, kteří řeší otázku, jak se dostat se třemi auty dolů. Za chvíli dostáváme zprávu – první čochtan. Blesk s Pumpičkou. Nemožné! To určitě udělali schválně, pro pobavení. A lodě splouvají po řece, posádky překonávají proudy, vlny a jezy. Sluníčko svítí, adrenalin i nálada stoupá, kilometry přibývají a je jich osmnáct a jsme před Bludovem. Teď se teprve ozývají namožené svaly a prázdný žaludek. Tak honem naložit a hurá na dobrou večeři k paní Jirglové do Vlčího dolu. Po večeři vedoucí odpočívají, protože vědí, co je druhý den čeká. Při večerní poradě se to dozvídají všichni. Pouští se přehrada Kružberk, jede se na Moravici! Tak rychle, bez večerních radovánek spát, ráno odjezd už v 7.oo.

Budí nás lahodný zpěv kohouta a rozespalí nasedáme do autobusu. Už v 9.23 stojíme u řeky a zíráme. Snad celý vodácký svět si tu dal sraz. Všechna možná plavidla zaplňují řeku. Sníme si opožděnou snídani, převlékneme se do neoprenů, na hlavu helmu, do ruky pádlo a jdeme na vodu. Hned první jez a důkladné opláchnutí háčků. Teď se teprve důkladně probouzíme a konvoj lodí se posunuje po řece. Lodě se zaplétají do jednoho chumlu, a tak chvílemi nevíme, na co máme dávat větší pozor, na raft za sebou, nebo převrženou loď před sebou. A sluníčko pálí a maluje tváře do červena. Řeka nás donesla až do Podhradí, máme za sebou 16 km říčních, ale v rukách ještě sílu a chuť plout dál. A tak po rychlém obědě znovu vyplouváme směrem k Žirovickému jezu. A další čochtan. Zelí s Mývalem vyrobili vodáckou chybu a tu řeka neodpouští. Naštěstí je tu dost pomocných rukou kamarádů, a tak bez zdržení jedeme dál. Doplouváme do Žirovic, poslední

jez, poslední zhoupnutí a vytahujeme lodě. Docela rádi svlékáme neopreny a vystavujeme těla sluníčku. Ale rychle balit, čeká nás 90 km do Vlčího dolu, kde pro nás připravili večeři. Dojíždíme hodně za tmy, kuchařky z nás nemají velkou radost. A tak rychle večeře, umýt a spát. O čem se nám bude zdát ? No přece o řece.

Poslední den je neděle, trochu si tedy poležíme, vyjíždíme zvolna. Cestu domů si zpestříme návštěvou Pastvinské přehrady. Je to „volej“, plavba se stává pohodovým přesunem po hladině k hrázi za občasného mávnutí pádla. Trochu dovádění na mělčinách, několik skoků odvahy z mohutných skal do tajemné hlubiny. A celou akci zakončujeme mohutným „ÁÁ-hoj“ na autobusáku v Červeném Kostelci. Za celou akci ujela doprovodná vozidla 600 km, lodě s posádkami 48 km říčních a padl nový oddílový rekord – 30 km souvislé plavby! Díky všem zúčastněným proběhla akce bez nehod a v dobré pohodě.

Za TOM Kadet Červený Kostelec,
Míra Hepnar

Přípravná květnová cesta do rumunského Banátu

Ve dnech 6.–10.5.2011 vyrazili zástupci Asociace turistických oddílů mládeže, Ligy lesní moudrosti a Klubu českých turistů na čtyřdenní cestu do rumunského Banátu. Cílem byla předpříprava již 4. ročníku letního tábora pro místní děti u vodních mlýnků pod vesnicí Gernik a hlavně návštěva krajanských vesnic spojená s promítáním fotek a videa z loňského tábora a nábor dětí na letošní rok.

Na cestu jsme vyráželi s mírnou obavou, protože počet dětí na táboře rok od roku klesal, což souviselo také s odchodem mnohých mladých rodin za prací do Čech. Hrozilo, že by se desetidenní táboření muselo zrušit.

Avšak čekala nás jen samá hezká překvapení. Ve vesnicích jsme byli ubytováni v rodinách dětí, které s námi minulý rok strávily čtrnáct dní plné programu na louce U Petra, u vodních mlýnků. Jejich rodiny nás vřele přijaly a pohostily. Velmi příjemná spolupráce byla i s učiteli, kteří zajistili hladký průběh setkání s dětmi a několika rodiči. Jmenovitě bych ráda poděkovala paní učitelce Budigové, Lejskeové a panu učiteli Mlezivovi.

Většina dětí, které známe z minulých let, se na tábor přihlásila a přibrala s sebou i své další kamarády. Velkou radost jsme zažili ve vesnici Bígr, kde se loni po chvílích rozhodování přihlásili jen dva kluci. Letos by rádo jelo sedm z osmi bígerských dětí a většina rodičů, i těch, kteří byli loni zásadně proti, souhlasí. Za to vděčíme také panu Petru Knappovi, který ve vesnici o táboře hezky mluvil a připravil nám velmi dobrou půdu.

Byly to krásné čtyři dny, s nadějí, že děti budou mít o tábory i v budoucnosti zájem a s nadějí, že se možná najdou noví vedoucí z řad woodcrafterů, kteří by tábor pořádali v příštím roce.

Tereza Chmelová,
Liga lesní moudrosti

Miloš Zapletal
Pět životů

ZET

Rok 2010 byl rokem kulatého výročí narození bytostného skauta, autora mnoha knížek pro děti, překladů knih i sbírek návodů na hry, Miloše Zapletala.

Úkol zmapovat jeho životní osudy i rozsáhlé celoživotní dílo je bezesporu nesnadný. Zet napsal mnoho knih, o sobě se však zmiňuje jen velmi nerad. Právě proto bylo patrně nejschůdnější cestou, jak zmapovat jeho životní osudy i literární dílo bylo oslovit také širší okruh lidí podobné krevní skupiny.

Sborníkové příspěvky autorů, lišící se formou (odborné studie, osobní vzpomínky, reflexe či vyznání) a vyjadřující se k různým aspektům Zapletalovy činnosti jsou prokládány výběrem podstatné části dosud nevydaného životopisného vzpomínání Miloše Zapletala nazvaného Pět životů. Právě tato část knihy bude pro mnohé čtenáře zřejmě objevným čtením, neboť Miloš Zapletal dosud takto rozsáhlý text věnovaný svým vzpomínkám nikdy ke zveřejnění neuvolnil.

Sborník byl vydán pod pečlivým editorským dohledem Ivo Jiráska Univerzitou Palackého v Olomouci. Velký podíl na vzniku této publikace má Milan Lebeda-Alpín. K dostání je kniha v internetovém obchůdku ORIN za 260 korun. *(jch)*

Chcete se zapojit do aktivit k Evropskému roku dobrovolnictví? Jednoduchou možnost vám nabízí pionýrský projekt Umačkáni dětmi, jehož cílem je upoutat pozornost k dobrovolné práci s dětmi a mládeží a také ke konkrétním dobrovolníkům.

Na internetové adrese www.umackanidetmi.cz se můžete vyjádřit k základní otázce, jaká je nejdůležitější vlastnost správného dobrovolníka pracujícího ve volném čase s dětmi a mládeží. Když se vám bude chtít, můžete přidat i námět na symbol, který by mohl tyto dobrovolníky charakterizovat a sloužit jako jakýsi znak příslušnosti k „cechu“.

K čemu to bude dobré? Hlavní myšlenka kampaně Umačkáni dětmi spočívá v získání názorů co nejvíce lidí, aby následně mohly být prezentovány veřejnosti. Chceme, aby se lidé zamysleli nad tím, kdo vlastně jsou ti dobrovolníci, kteří svůj čas věnují jejich dětem. Chceme poukázat na to, že jsou to výjimečné osobnosti a jejich práce není žádná samozřejmost.

A protože cílem projektu je upoutat pozornost ke konkrétním dobrovolníkům, v druhé části od června budou moci lidé navrhovat konkrétní dobrovolníky, kteří jsou podle nich ti praví a všechny podstatné vlastnosti (které vzejdou z první části) mají.

Přestože projekt je dílem sdružení Pionýr, jde nám o oblast dobrovolné práce s dětmi a mládeží obecně, takže navrhnout bude možné dobrovolníky bez ohledu na příslušnost ke spolkům a hnutím – hlavní je kvalitní činnost s dětmi.

I když hlavním cílem projektu je zviditelnění jednoho druhu činnosti v průběhu celého Evropského dobrovolnictví, vše bude završeno jedním společenským večerem (5. 12. 2011 – v Mezinárodní den dobrovolníků), na který budou pozváni především samotní lidmi navržení dobrovolníci a někteří z nich zde budou za svou práci i oceněni.

Jestli je vám myšlenka kampaně blízká, zapojte se – stačí vyslovit svůj názor!

Miroslav Jungwirth
www.umackanidetmi.cz

Výběr z odpovědí osobností…

Nebýt lhostejný a chtít pomáhat ostatním.

Protože bez toho by člověk nemohl dělat věci, které nejsou přímým prospěchem pro něj samotného.

Mgr. Zdeněk Humpolík,
vedoucí oddělení, SVČ Lužánky

Chuť s dětmi pracovat.

Pokud mě něco baví, dělám to dobře, učím se vším.

Mgr. Jiří Veverka,
ředitel Národního institutu dětí a mládeže MŠMT

Irsko

Sopka, která nás strašila týden před odletem, nás milostivě propustila. Pak už bylo Irsko. Irsko si Vás podmaní. Vším.

Letištěm v Dublinu, moderním a úsporně řešeným. Puby, báječně nekuřáckými restauracemi. Univerzitním areálem, kde se mix slohů a stylů dovedně kloubí v jedinečnou atmosféru a kde se Irové chlubí prastarým žaltářem, knihou zvanou Book of Kels. Viktoriánskými a gregoriánskými domy: zvláště ty druhé jsou překrásné. Jsou-li původně zachovalé, mají dva typické komíny vybíhající ze štítů, velká okna a vysoké stropy.

Dublin sám je přívětivý. Domy jsou nízké a uměřené, žádné pražské pětipatrové obludy. Irové usměvaví, guines a jameson všudypřítomní…

Vyrazte ven! Opatství Clonmacknoice je symbol, kámen, kultovní místo i skvostná památka v jednom. Zvonice sražená bleskem už před staletími strmí na hřbitůvku plném pidichrámů, keltských křížů, vzpomínek a historie.

New Grange a Knowth jsou starší než egyptské pyramidy. Irové si lámou hlavu, proč vlastně vznikly. Je to jedno: jsou bezvadně vykopané, obnovené, zajímavé. Když v jednom z obřích „hřibů“ průvodce zhasne a simuluje sluneční paprsek, který opravdově proniká vchodem do útrob newgrangské stavby jen pár dní v roce v čase zimního slunovratu, tajíte dech a žasnete. Ta chodba je přeci křivá, tak jak se sem k čertu to světlo může dostat?

Moherské útesy jsou pojem. Fičí a drobně mrholí, jsou majestátní, 220 metrů vysoké, zlověstné. Návštěvnické centrum u nich je dovednou ukázkou citlivého skloubení přírody a moderní doby. Irové umí. Jen parkování je drahé jako pes.

„Irsko si nás podmanilo. Vším.“

Čeká nás Burren, národní park, kam jedeme drsnou krajinou s vřesovišti, žlutě kvetoucími jehličnany. Vápencové plotny jsou nekonečné, stejně jako zídky mezi pozemky farmářů.

Hektary vápence, po kterém se dá poskakovat, ploužit se a odkud nevidíte NIC z civilizace. Opravdu NIC!

Tomek je ve svém živlu, sbírá podklady, zapisuje, vědecký pracovník par excellence.

Clifden, město, kde žijí rodiče hostitele a pořadatele konference o vlivu rozeklanosti skal a hnízdišť racků v nich na masový irský turismus, je podle průvodce nudné a vyžilé.

To je blábol, my tu nacházíme na dva dny bezvadnou společnost, nocleh na faře u velebného pána místní protestantské církve a Richova tatínka v jednom.

Vlastní konference je skvělá: zkoumáme vše potřebné ve fjordech v okolí Clifdenu, za sluníčka, užaslí nad tím, jak krásné umí být Irsko, když vykoukne kus modré oblohy.

Obří díra Downpatrick Haed je místo, kam jsme jeli vlastně mimochodem. Naštěstí, protože tady byly nejlepší útesy, nej-

démoničtější propasti, ze kterých stříkalo moře a irští démoni míchali své šejky z pěny, řas a mořské soli.
Na travnatých pláních se pásly ovečky, obloha byla modrá – stačilo udělat krok a byli jste o sto metrů níž, v moři, ani stovky racků, jejich hnízdiště jsme v rámci konferování mapovali a fotografovali , by vás zpět nevynesly. Nejkrásnější místo naší cesty, nejlepší útesy..
Zámek Castle Town House Kačku a Tomka nezajímal: precizovali poslední měření a chystali výstupy z konference. Toulal jsem se jím při cestě zpět do Dublinu sám. Byl pěkný, na naše zámky ale neměl.
Irsko si nás podmanilo – vším. Uměřenými stavbami dneška, nezateplenými,

bez plastových hnusných oken a umělých střech. Věčným větrem a častým deštěm, kvílením moře na místech, kde jsme stanovali. Likérem Irish Mist, který sehnat bylo utrpení, ale Kačce se to povedlo. Milými lidmi v BB, což není Brigite Bardott, ale Bed and Breakfast, kde jsme též jednou spali. Rašelinou, která je všudypřítomná a kterou se dodnes v některých vesnicích topí.
Muzikanty v hospodách. Sympatickými pořadateli konference Richem a Markétou Sandes a mateřskou firmou Patagonia, jakož i spolupracujícími výzkumníky, kanovníkem Denisem a Leslie, jeho chotí…
Bylo to pěkných devět dní.

Tomáš Novotný,
Kačka Blandová,
Tomek Hurt

Jak jsme se stali indiány...

Náš oddíl se schází již 13 let a od počátku si říkáme Dakoti. Jsme tedy tak trochu indiáni. Těmi opravdovými jsme se ale stali až díky woodcrafterskému kmeni Osmaka Opo z Mnichova Hradiště. Tito indiáni tělem i duší, vizáží i humorem pro nás připravili velmi netradiční Velikonoce.

Společně s TOM Chippewa (prakticky bratrský českolipský oddíl) jsme vyrazili na puťák, alespoň to si všichni tomíci mysleli. Přespání pod seníkem, těžké batohy, ranní vyuzený čaj z kotlíku – nic nenasvědčovalo tomu, že by nás čekalo něco jiného než velikonoční putování. O to větší úlek, podiv a překvapení, když se v hluboké roklině před námi zjevil indián – a nebyl sám. Během několika vteřin jsme byli doslova obklíčeni tlupou pomalovaných a řvoucích indiánů. Jejich náčelník, Vysoký kůň, chvíli mluvil lakotštinou, než se slova ujal tlumočník, Velká Voda, který lámanou češtinou suše oznámil, že jsme překročili jejich hranice, a tím pádem se stáváme indiánskými zajatci. Takto začal nezapomenutelný velikonoční víkend.

V následujících hodinách a dnech naši tomíci ani nestačili pobírat nové vjemy a zážitky; nebyl jediný, který by neměl oči navrch hlavy. Nejprve nás indiáni odvlekli do jejich vesnice, kde na nás čekalo několik ratolestí, indiánek, kouřících týpíček a štěkajících psů. Po testech statečnosti našich bojovníků nám bylo oznámeno, že dle prastarého zvyku se staneme členy jejich kmene – po lítých bojích potřebují doplnit řady, byli jsme tedy adoptováni. To již vše následovalo v rychlém sledu – stavba týpí, přivítací kruh, inipi – indiánská sauna, lov bizona a večerní posezení u ohně, kde si každý dosytnosti mohl ukrojit kusy kýty. Druhý den jsme vyzkoušeli rozdělávání ohně, hraní lakrosu, několik zkoušek ze Svitku březové kůry, tančení indiánských tanců, pletení pomlázek nebo třeba zdobení vajíček. Večerní sněm s volbou náčelníka a písmáka zakončený večerní hrou a indiánským pozdravem zapadajícímu slunci v nás nechal hluboký zážitek, stejně jako celý víkend.

Poslední den byly Velikonoce. A jaké byly? No jak jinak než neopakovatelné! Holky z našeho oddílu, do té doby tento svátek neuznávající, se přímo tetelily blahem. Kluci, jindy ostýchaví, koledy nikdy nepřednášející, lítali po louce a hledali každou dívku z tábora – Dakotku, Chippewačku či pravou indiánku. Ručně

vyráběné pomlázky se prohýbaly pod tíhou stužek. Tím však Velikonoce zdaleka neskončily – důmyslnou šifrou z mašlí se kluci rychle dozvěděli, že mají za úkol vyprášit dívky z nedaleké vísky, cestou si k tomu ještě nacvičit scénku s velikonoční tematikou. Po hodině a půl snažení a cvičení nás v táboře čekal nejeden úkol, kdy nás děvčata testovala po dovednostní stránce, načež jsme se my, chlapi, představili divadelními skvosty – třeba indiánsky zpracovaným muzikálem Jesus Christ Superstar. To už ale začaly nevídané hody – bezpočet dřevěných misek s nejrůznějšími sladkostmi, vše umě ozdobeno a připraveno děvčaty. Krásné dvouhodinové posezení v kruhu, kdy jste nestačili jíst, podávat misky zleva doprava a zprava doleva a klábosit s kýmkoliv.

Čas se už nachýlil, museli jsme složit tábořiště a odjet domů. Za tento krásný víkend musíme ještě jednou poděkovat kamarádům z Osmaka Opo. Díky jejich snaze jsme tři dny táboření nespatřili jedinou věc, jediný kus oblečení, které by nebyly indiánské. Vše dle hesla „malebnost ve všem“.

Nezapomenutelnost akce je patrná i z jiné stránky určitě i vy ostatní, vedoucí, se potýkáte s problémem, kdo že napíše pár řádek o uskutečněné výpravě. Aspoň u nás to

dost často je nařízeno befelem, načež týden, čtrnáct dní po výpravě Pepík konečně sepíše dvě věty. A po indiánských Velikonocích? Články přicházely samy od sebe, nestačil jsem je prakticky ani vyvěšovat na stránky. Komentář stíhal komentář, návštěvnost stránek rapidně vzrostla. Na závěr tedy jen pár větiček od našich tomíků:

„Musím říct, že tento pobyt v přírodě mi prodloužil život tak o 5 let, smíchu bylo, že jsem se nestíhala za břicho popadat… Tyhle Velikonoce byly zpropadeně nejdokonalejší za celou mou životní kariéru.“ ***Kvíky***

„Čtvrtý den jsme se báli vyskočit ze stanu, aspoň my holky - kluci se u našeho stanu jen hemžili (byly Velikonoce), ale když už bylo po jedenácté, začaly pravé hody. Když skončili, museli jsme si sbalit a jít na cestu domů a byl konec dobrodružství.“ ***Mirka***

„Pak náčelník Vysoký kůň usoudil, že se z nás stanou přátelé. Byl to doslova nezapomenutelný zážitek.“ ***Vítek***

„Budu mít dlouho na co vzpomínat a vyprávět rodině a kamarádům.“ ***Matýsek***

„No a já, jak jsem šel první po cestě, tak zrovna přede mnou vyběhl zpoza kopečka náčelník indiánů a já jsem se tak lekl, že jsem zakopl a samozřejmě spadl. Co vám budu povídat, byl to opravdovej nářez!“ ***Tom***

Tomek Hurt,
TOM Dakoti, Česká Lípa
www.tom-dakoti.cz

Jak jsme si vyvíčkovali hattrick!

Na mistrovství světa v hokeji vystříleli hattrick Jaromír Jágr a Roman Červenka. My jsme sice jako oddíl nikdy hokej nehráli, ale zato se již třetí rok potýkáme s tisíci PET víčky a stavíme z nich mozaiku. No a v této disciplíně jsme i my takový hattrick letos získali. Našemu úspěchu předcházelo, stejně jako v loňských letech, mnoho prací příprav. Letošním tématem byl Večerníček, a tak jsem přemýšleli, který ztvárníme, až jsme vybrali přímo obrázek samotné postavy Večerníčka.

Nejdelší část celé stavby mozaiky je večerní třídění barev, roztřídit cca 25 tisíc víček zabere opravdu hodně času. Bylo nás celkem 13 a vidina nočního dobrodružství v klubovně byla tak silná, že se třídilo opravdu rychle. Chvíli jsme všichni sbírali modrou, chvíli červenou a barvy se neustále měnily a množství víček ubývalo. Těsně před půlnocí jsme měli hotovo a víčka už čekala v pytlích na následující den. Nedělní ráno jsme trávili všemožnými debatami o tom, jakou techniku stavby zvolíme letos a zda se nám podaří opět zvítězit. Nejvhodnější místo pro mozaiku v našem okolí je nedaleké házenkářské hřiště, na kterém většina oddílu trénuje národní házenou. A tak jsme zde začali budovat naše veledílo. Začali jsme jednoduchým obrysem a neustále ho zpřesňovali a vyplňovali barvami a obrázek rostl před očima. V poledne jsme se posilnili asi 10 druhy pizzy a vrhli se opět do díla. Celou stavbu jsme v pravidelných intervalech dokumentovali fotoaparátem. Po necelých 4 hodinách stavby jsme měli hotovo. Několikrát jsme museli zahájit opravné práce, ne snad kvůli nějaké chybě v barevnosti, ale zkrátka nedaleké házenkářské míče neustále lákaly ke střelám na bránu, no a hádejte, kam se takový míč od tyče nejraději odrazí. Následovalo už jen focení z různých směrů apod. Pak už jen odpočítávání tři, dva, jedna… a hurá na bourání. Zbořit takovou mozaiku trvá přesně 60 vteřin, napytlování víček dalších cca 15 minut. V celku jsme celé akci věnovali 4 hodiny třídění, 4 hodiny stavby, 60 vteřin demolice, a 15 minut úklidu. Stavěli jsme již potřetí a opět jsme si to moc užili. Na začátku května, jsme obdrželi informaci, že se náš výtvor opět líbil ze všech nejvíce, a tak jsme to pořádně oslavili. Přihlaste se příště také, je to zábava a ty hodiny opravdu stojí za to! Více informací o takové soutěži naleznete na www.pet-vicka.cz. Mozaikám zdar a tomíkům zvlášť!

Kačka „Sekačka“ Blandová

Liberec

Průtrž mračen, která předcházela letošní Bambiriádě v Liberci, byla opravdu zlověstná, celá akce pak ale dopadla velmi dobře – počasí nám přálo a účast byla velká.

Vyhlásili jsme dětem soutěž o nejdelší řetěz ze dvou znaků – hořce za Tomíky a myšáka za Myšáky. Pravda hořce nebyly vždy podle skutečnosti, ale kreativitě se meze nekladly, takže vnikaly i mnohobarevné „palmy“ J. Bohužel se nám řetěz ještě nepodařilo rozmotat a změřit, ale určitě si ho pak pověsíme jako dekoraci do klubovny.

Ačkoli jsem si původně představovala, že to na náměstí prostě jen tak odstojíme, nakonec jsme si to užili, děti se u nás zastavovaly, rodiče se zajímali, zkrátka to u nás „žilo“. Na příští rok už máme vymyšlené závody Myšáků, které jsme letos nestihli doladit.

Díky všem Myšákům za čas, který věnovali liberecké Bambiriádě, a Davidu Elrebachovi z Rady dětí a mládeže za to, že má energii Bambiriádu pořádat a hlavně, že nás ukecal na ni po letech zase jít.

Zuzka Vraná - Zůza,
TOM Myšáci, Liberec

Bam

Chomutov

V Chomutově na Kamencovém Jezeře se letos konal již dvanáctý ročník Bambirády.

Začátek byl trochu mokrý. Stavba našeho tábora probíhala ve zrychleném tempu, protože nad Krušnými horami se začala objevovat mračna. Co čert nechtěl ve chvíli, kdy členové finišovali se stavbou stanů, to přišlo – hromy, blesky a z mračen začala padat voda. Nedalo se nic dělat, silný vítr si pohrával s nepřikolíkovanými stany, a tak se za deště stále pracovalo. Vítr ustal, bouřka se přesunula a my jsme boj o stany zvládli beze ztrát. V pátek ráno se postavila prezentace, vyndali se propagační materiály a odměny do soutěží v podobě sušenek vlastní výroby, které se zhostily starší členky oddílu. A začala páteční Bambiriáda.

Pátek byl trochu klidnější, a tak si členové bez velkého vypětí vyzkoušeli průběh naší prezentace a soutěží.

Praha

Třináctý ročník pražské Bambiriády, pořádaný opět v Dejvicích, vůbec nebyl nešťastný. Zatímco na mnoha místech republiky Bambiriádu zkomplikovalo počasí, Praze se větší deště vyhnuly, a tak do Dejvic našlo cestu 61 tisíc návštěvníků. Tomíci opět představili tradiční střelnici s medvědem a trpaslíkem, peko a hladovce. Samozřejmě nechybělo ani populární kolo. Protože k tradičním pořadatelům z řad oddílů Arachné, Táborníci a Viking letos přibyla děvčata z oddílu Bodláci, přibyla s nimi pro návštěvníky i možnost namalovat si kamínky nebo vyrobit si drátěný a korálkový šperk. Vikingové zase vyřezali a Bodlačky namalovaly skládací mapu Česka. Největším lákadlem se ale zase po letech staly uši. Jednoduchou vystřihovánku a skládačku z papíru si ve čtvrtek, a také v pátek mohly vyrobit děti samy. V sobotu a v neděli, kdy počet návštěvníků výrazně vzrostl, nestíhala „obsluha“ vysvětlovat postup výroby a jen dohlížet a radit, zájemců o uši bylo příliš. Proto jsme spustili manufakturu, uši vyráběli sami tomíci a návštěvníci přišli k hotovému. Samozřejmě až poté, co splnili některý z úkolů u připravených her.

Protože se pražské Bambiriádě vyhnulo deštivé počasí, naopak v neděli bylo horko a osvěžení přišlo vhod, zakončili pořadatelé letošní Bambiriádu velkou balónkovou vodní bitvou. Nikomu nevadilo, že domů odcházel v mokrém bambiriádním tričku.

Petr Teringl,
TOM Viking,
Praha

V sobotu ráno pomalý rozjezd, ale pak se začaly hrnout spousty dětí, které si chtěly zasoutěžit a odnést nějakou tu odměnu. Členové oddílu se svých rolí ujali velmi dobře, prezentací provázely i nejmladší členky oddílu, kterým je teprve šest let. A byl jsem mile potěšen, když jsem vyslechl, jak pěkně popisuje činnost oddílu člen, který do oddílu vstoupil teprve před půl rokem.

Odhaduje se, že sobotní Bambiriádu navštívilo sedm tisíc lidí.

S průběhem letošní Bambirády jsem velmi spokojený, neboť se členové prezentující oddíl a jeho činnost činili. Rád bych všem poděkoval za jejich práci před, v průběhu a po Bambiriádě.

Vedoucí oddílu TOM Stopaři,
Jirkov Jiří Černer – Červenáček

Plzeň

Opět měníme působiště. Park uprostřed slovanského sídliště za sportovní areál u borské přehrady.

Čtvrtek. Počasí nám přeje až moc. Horko…dusno…blíží se bouřka. Připravujeme naši prezentaci. Kšiltíky s logem organizace, tradiční turistický závod a drobné soutěže pro ty nejmenší. Účastníky nám odčerpává koncert Mira Šmajdy.

Sobota. Zpočátku teplo, záhy deštíček…deštík…déšť…slejvák. Nadšení návštěvníci nás odstrkují stále dál do stanu aby nemuseli stát na dešti. Z těch, co dělají TZ, kape voda. Očividně jim to nevadí.

Za razítko do kartičky to jistě stojí. Areál je velký, lidé se u nás netísní tak jako v loňských ročnících. Máme obavy, že zájem není tak velký.

Neděle. Počasí si dalo říct. Zase svítí ten pucek nahoře. A zase je strašné vedro. Došly startovní průkazy. Musíme použít staré…hodně staré. Konec… hotovo…tak zase příští rok…Kupodivu lidí bylo více. Turistickým závodem si prošlo přes 700 účastníků. Výsledky? Příšerné.

TOM Saturn a Hyperion, Plzeň,
Iva Svobodová-Mathlouthí,

Bambiriada 2011

Frýdek-Místek

Bambiriáda se uskutečnila ve Frýdku-Místku v termínu 27.–28.května 2011 v areálu 11.základní školy na ulici Jiřího z Poděbrad. První den se nesl v duchu krásného počasí a přišlo se podívat na 1300 návštěvníků, kteří se prošli jednotlivé organizace a u každé obdrželi po splnění razítko do své startovní karty a s plnou kartou pak vyrazili k do stánku Asociace TOM + TOM 19070 KAM, kde obdrželi dle hodu kostky věcnou odměnu + mohli získat prémii, pokud na ni dosáhli díky gumolanu. V sobotu nás zastihl celodenní déšť, a tak se Bambiriáda přemístila do blízkého Úkrytu. Ale i přesto dorazili nějací ti účastníci.

Jiří Šnapka,
vedoucí TOM KAM Frýdek-Místek

Milovice

Tento rok se konala středočeská Bambiriáda v nejrychleji rostoucím městě ČR – Milovicích. Středočeské tomíky zde zastupoval TOM Fantan z Dobříše vedený Michalem Janouškem – Turbomyšákem. Jako již tradičně, prezentace se skládala z Herny deskových her a stánku s propagačními materiály asociace. Vedle Asociace TOM se středočeské Bambiriády zúčastnilo 28 organizací, především z Nymburska a Boleslavska. Pro rok 2012 se bude putovní středočeská Bambiriáda konat na Benešovsku.

Michal Janoušek,
TOM Fantan, Dobříš

Novela vyhlášky

o hygienických požadavcích na zotavovací akce

Určitě si vzpomínáte na mediální aféru loňského léta, kdy novináři předpovídali konec táborů v naší klasické podobě, hlavní hygienik ČR navštívil několik táborů ... a vše zase utichlo. Plánovaná novela vyšla koncem roku 2010 již zcela bez zájmu médií. S platností od 1. února 2011 novelizovalo Ministerstvo zdravotnictví „naši" zásadní vyhlášku o zotavovacích akcích pro děti. Pro zvídavé jen dodávám, že novela má číslo 320/2010 Sb., vyšla 29. 11. 2010 a původní vyhláška má číslo 106/2001 Sb.

Některé změny jsou jen kosmetické a jiné přinášejí malý zásah do táborových podmínek. mezi kosmetické je například přehazování vět z jedněch odstavců do druhých, Takovými se nebudeme ani zabývat. Abychom uklidnili táborové vedoucí hned zpočátku, původně medializovaný požadavek 2,5 m2 plochy na jedno dítě se vztahuje pouze na ubytování ve stavbách. Na ubytování ve stanech se nic nemění a nadále můžeme ubytovat dvě děti ve stanu 2 x 2 m. mezi malou změnu také řadím způsob určení počtu záchodů. Ještě loni platilo, že na prvních 20 dětí musíte mít na táboře 2 záchody a každých dalších 20 dětí po jednom dalším. Nyní je zde změna v tom, že na každých 15 dětí musíte mít jeden záchod.

Oficiálně už tedy můžete ubytovat v jednom stanu dvě děti různého pohlaví, pokud s tím rodiče vysloví souhlas (například sourozence). To dosud možné nebylo. Pokud jste ubytováni ve stavbách mohou patrová lůžky používat děti již od 7 let (dříve od 10 let).

Z těch zásadnějších změn bych viděl to, co např. z vyhlášky vypadlo. A to např. ustanovení pro stanové tábory, že děti se mohou mýt přímo ve vodoteči. Nyní už pro všechny tábory platí, že na 5 dětí musí být jedno umyvadlo (jeden kohoutek) a na 30 dětí jedna sprcha. V jiném paragrafu zase vypadla věta, že k účelům osobní hygieny se může používat vody, vyhovující ukazatelům pro vodu určenou ke koupání ve volné přírodě. Ale ani z novely vyhlášky nevyplývá, že nelze koupat a umývat se v potoce, protože nebyla stanovena povinnost používat pro mytí dětí pitnou vodu. Z vyhlášky rovněž vypadlo to, že pokud máte táborovou kuchyni umístěnou v budově, vztahují se na ni stejné požadavky jako na kuchyň pod stanem. Ale zřejmě se nemusíme děsit, že by na kuchyně ve stavbách bylo nyní nahlíženo jako na kuchyně v restauracích či jiných stravovacích službách. Ve vyhlášce se stále praví o prostorách pro stravování na zotavovací akcí, bez ohledu jestli jsou ve stanu nebo v budově.

Novela více akcentuje dodržování hygieny při stravování, i když tam není nic, co by naše oddíly už léta nedělaly a nedodržovaly. Např. to, že potraviny a pokrmy musí být chráněny před kontaminací, která by způsobila, že pokrmy by byly zdravotně závadné. Používané předměty v kuchyni musí být čištěny tak často a tak důkladně, aby se vyloučilo riziko kontaminace.

V denním režimu dětí vypadlo ustanovení, že doba spánku 9 hodin může být zkrácena, pokud pořádáte noční hru a přibylo ustanovení, že doba spánku 9 hodin platí pro děti do 10 let včetně a 8 hod. pro děti starší.

To hlavní, co z vyhlášky vypadlo, jsou zakázané potraviny. Už můžeme dětem podávat zmrzlinu vlastní výroby i zmrzlinu porcovanou ze skupinového balení, tepelně neopracované masné výrobky i tepelně neopracovaná vejce (krájené melouny vypadly ze zakázaných potravin při minulé novele v roce 2004). Nyní jen platí obecné principy, že potraviny a pokrmy nesmí být zdravotně závadné (určitě je nezbytná vlastní smyslová kontrola) a technologie výroby pokrmů musí být v souladu se správnou výrobní praxí... Na podávání lesních hub se vztahuje jiný zákon (mohou je podávat jen osoby s mykologickou zkouškou) a z toho, co ještě loni bylo zakázáno, bych měl obavy z mléka, získaného mimo tržní síť (bez pasterizace).

Změny nenastaly v zákoně č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví, takže stále platí, že akce do 30 dětí (do 15 let) a akce po dobu do 5 dnů nejsou zotavovací akce, ale jen tzv. „jiné podobné akce pro děti" a jejich pořadatelé mají mnohem méně povinností, než u táborů nad 30 dětí. Například nemusí oznamovat pořádání tábora hygienikům. Beze změny je i to, že vedoucí musí mít zdravotní osvědčení, že jsou schopni pracovat s dětmi (mimo pedagogické a zdravotnické pracovníky).

Na závěr uvádím stále platný obsah táborové lékárničky, zůstává stejné, toho se novela vyhlášky nedotkla. U jednotlivých léků a zdravotnického materiálu bedlivě sledujte expirační dobu a nemilosrdně vyřazujte vše s prošlou lhůtou.

Mojmír Nováček

Minimální rozsah vybavení lékárničky pro zotavovací akce pro děti

I. Léčivé přípravky
(bez předpisu)

- tablety nebo čípky proti bolestem hlavy, zubů
- tablety nebo čípky ke snížení zvýšené teploty
- tablety proti nevolnosti
- živočišné uhlí
- nosní kapky
- kapky, roztok (sirup) nebo tablety proti kašli
- kloktadlo pro dezinfekci dutiny ústní a při bolestech hltanu
- mast nebo sprej urychlující hojení, např. popálenin
- oční kapky nebo oční mast s dezinfekčním účinkem, oční voda na výplach očí
- mast nebo gel při poštípání hmyzem
- tablety při systémové alergické reakci
- přípravek k dezinfekci kůže a povrchových ran
- dezinfekční prostředek na okolí rány
- inertní mast nebo vazelína

II. Obvazový a jiný zdravotnický materiál

- gáza hydrofilní skládaná kompresy sterilní, různé rozměry
- náplast na cívce, r. r.
- rychloobvaz na rány, r. r.
- obinadlo elastické, r. r.
- obvaz sterilní, r. r.
- obinadlo škrtící pryžové
- šátek trojcípý
- vata obvazová a buničitá
- teploměr lékařský
- rouška resuscitační
- pinzeta anatomická
- pinzeta chirurgická rovná
- lopatky lékařské dřevěné
- lékařské rukavice pryžové
- rouška PVC 45 x 55 cm
- dlahy pro fixaci, r. r.

III. Různé

- nůžky
- zavírací špendlíky, r. velikosti
- záznamník s tužkou
- svítilna/baterka včetně zdroje

Michal Janoušek

2011

Vodácká táborová škola

Na tradičním místě v rakouském Wildalpenu na řece Salze proběhl v termínu 8.–12. 6. 2011 další ročník vodácké táborové školy. Tomíci se nejenom zdokonalovali ve vodáckých dovednostech, ale ti nejzkušenější si i plnili instruktorský kurs. Počasí se vydařilo a díky nízkému stavu vody v řece byl celý kurs velice příjemný a bezpečný, včetně dalších doprovodných programů.

Zúčastnilo se na 35 frekventantů z oddílů z Ostravy, Opavy, Holešova, Kutné Hory, Červeného Kostelce, Brna, Vsetína Popradu. A že vedoucí kursu Honza Česnek z TOM Skorci osvědčení vodáckého instruktora nedá nikomu jenom tak „zadarmo", svědčí i fakt, že všechny náležitosti včetně seminární práce na výbornou splnili pouze tři instruktoři, další se budou ještě muset snažit. Otázkou tedy zůstává již jen to, kterýpak z tomíckých oddílů si vezme organizaci VTŠ následující rok?

Rosťa Kašovský,
TOM Čmoudík,
Ostrava

Brigáda v Opárně

aneb Honba za černým mamutem!

Pověst o černém mamutovi zná snad každý, kdo bydlí v okolí Opárenských mlýnů. Vypráví o mamutovi, který se na rozdíl od ostatních narodil černý, což mu ale k slávě přidalo až v jeho posledních desítkách a stovkách let.

Protože byl náš drahý mamut černé barvy byl odsuzován a ve stádě utiskován. A co jiného mu tedy později zbývalo než utéct? Nic. Tak tedy utekl a díky příběhu, který později prožil bude do pozdějších let zachována jeho podoba na naší horolezecké stěně!

Tím se tedy dopracováváme k průběhu a i samotnému účelu této, pro nás a hlavně opárenskému mlýnu, velice prospěšné brigády.

Samozdřejmě, že jsme v pátek odpoledne nasedli do vlaku a jeli, ale jelikož jsme děti v rozmezí 7–15 let, tak některým (zejména těm menším) nepomohlo ani nesení batohu nebo notné popohánění k běhu za ujíždějícím vlakem a ten nám tak, při jednom těsném přestupu, ujel. Jelikož ale máme rádi adrenalin, příliš nám to nevadilo a delší trasa pěšího pochodu, ktrá nás tím pádem čekala, pro nás byla další výzvou. (Při které jsme také odnosili menším dětem batohy až na cílové místo.) Ulehčoval nám to ale nádherný pohled na zdejší přírodu a cesta tak ubíhala.

Když jsme přišli do nové asociační chalupy, překvapili nás, nebo alespoň ty kteří tam byli na minulé brigádě, opravdu vyjímečné změny. Přes moderní kuchyň a koupelnu až k velice starodávnému provedení obytných prostorů, zařízeného do let, kdy zde fungoval mlýn. Paní správcová nám v té chvíli posloužila i jako průvodkyně po celých přístupných prostorách a my tak mohli obdivovat nádherné obnovení mlýna, místností a střech. Zejména jedné klenuté.

Po kratší noci (vzhledem k předávání zážitků u některých), jsme si zahráli na číňany, protože náš velice oblíbený a moudrý vedoucí Pyš (Matěj) nepřipsal do seznamu hrnky, takže jsme pili z mističek. Po vydatné snídani a pečlivé hygieně jsme se pak již vydali pracovat.

Práce spočívala hlavně v čištění potoka, zpracovávání dřeva, úklidu po stavbě a k tomu všemu lze také hrdě přidat i vytrhávání kopřiv holýma rukama (na kterých byly rukavice, naštěstí). Pro menší, kteří se zapojovali mnohdy více než ti starší, zde bylo pročišťování okolí potoka, čili rozebírání hromad, ve kterých jsme dokonce mnohdy objevili i zajímavé věci jako např. žiletky na holení, lahve od různého alkoholu, hrnky i jedna rovnátka! K odklízení toho bylo opravdu dost a když i to bylo hotovo, vrhli jsme se na dřevo řezané vášnivým odborníkem na řezání. Když se mu dostane do ruky pila, bojí se ho celý les.

Po práci následovalo pátrání po pozůstatcích Černého a my tak našli celkem 30 chytů (zkamenělých slz či slin – to nikdo dodnes s jistotou neví), které budou zdobit naši novou horolezeckou stěnu a dokonce i samotného Černého mamuta, bájného tvora z dávných dob!

Kristýna Coblová,
TOM Veverk, Brandýs nad Labem,
www.veverk.cz

2011

ŽELEZNÝ TOMÍK

A nakonec přece jen soptila, sice jen jedna a později. Co to sem motám? Pokud se vrátíte k článku v červnovém Tomíkovi z loňského roku Železný TOMík 2010...., pak pochopíte. Jenže už jsme zase o rok starší a máme za sebou další, v pořadí již 17. ročník triatlonu. A můžeme hodnotit, srovnávat, polemizovat. V nadpis uvádím „slabší ročník?“. Ano, přihlásilo se méně hlídek než v předchozích letech a z přihlášek to vypadalo, že půjde především o souboj berounských Svišťů, kteří přihlásili 16,5 hlídek a hořovických Vlaštovek se 13,5 hlídkami. Ale nakonec výsledky promíchaly i hlídky dalších přihlášených oddílů. Byť s menším počtem, o to usilovněji museli máknout ostravští Čmoudíci (4 hlídky), českolipská Chippewa (4), kladenští Roháči (3), březolupský Chřibský Lenochod (2,5), ústečtí KolaWaštepi (2,5), litoměřičtí Delfíni (2) a poděbradští Robinsoni (1). Suma sumárum bez 51 dvojic rovná stovka hlídek.

Jak jsem již uvedl, hlídky musely usilovněji máknout. Nejen proto, aby předhonily silnou konkurenci, ale i proto, že se změnily některé trasy. (Snad i proto jsem vás v úvodu donutil vyštrachat to loňské číslo Tomíka, abyste si povšimli, že jsme změnu tras slibovali.) A co se slíbí, má se dodržet. O něco náročnější tak byla plavba na kánoi, když labský „volejíček“ byl vyměněn za plíživý tok Ohře. Též trasám na kole přibylo převýšení a mnohde asfalt silnic nahradily polní cesty. I když po pravdě, obě cesty jsou často srovnatelně kodrcavé. Jen na ty silnice se lépe šipky malují. A tak v tomto místě se především mužům a dorostencům omlouváme, že bloudili, a již si hlavy lámeme, jak značení vylepšit. Věřte, není to jednoduché, neb fáborky ošklivi pocestní sbírají, či uvazují je jinam; člověka, co by tu stál, navíc nemáme; nu něco vymyslíme. Trasy běhu se mnoho nezměnily, vedly většinou po rovince, ale na „doražení“ zajisté stačily. S ohledem na nové trasy, tak můžeme říci, že letošní závod spíš patřil k náročnějším. (Nebo se to zdálo jen mně, kdy po letech „bafuňaření“ jsem si zase závod zkusil a cestou přemýšlel, jak moc nezdržovat parťáka Standu?) Tak, jak jsem na jednotlivých trasách potkával závodníky, viděl jsem jejich odhodlání, bojovnost, vytrvalost. Zde bylo jasné, že v tomto směru slabší ročník letos nebyl.

Závod probíhal ve svižném tempu a poslední hlídky vbíhaly do závěrečného cíle kolem druhé hodiny odpolední. V cíli na každého opět čekaly koblížky. Mňam, mňam.

Následovala chvilka odpočinku, relaxu, oběda a mezitím byly spočteny výsledky, a připraveny ceny pro závodníky. Cen bylo opět hodně, byly krásné a potěšily. Každý obdržel něco do sebe (maxipečivo, cukrovinky), něco na sebe (trička, čepice, botky), něco na hraní (hračky, sportovních potřeby, míče), ale keramické čutorky byly jen pro vítěze. Děkujeme všem sponzorům za dary, ustředí Asociace TOM za čutorky (a příspěvek na stanování) a radnici Litoměřic za příspěvek na akci. Děkujeme, že i zde můžeme říci, že v množství cen pro všechny závodníky nebyl letošní ročník slabší.

Večer ještě zaplál oheň, kde bylo možné opéct špekáčky a jiné dobroty. Posezení však netrvalo dlouho, neboť rozvířený prach ze závodu přišel spláchnout Neptun. Ukázal tak, že pořádek a voda k Železnému TOMíkovi zkrátka patří. A my jsme vděčni, že v posledních letech uklízí až po akci a ne už při závodech, jak jsme tomu byli kdysi dříve zvyklí.

Muzika se od ohně tedy přesunula pod velkostan, zněly kytary, přidala se brelbasa a svěží večer se volně rozplynul v půlnoc. Bylo to krásné.

Z pohledu organizátorů tak nakonec můžeme konstatovat, že letošní ročník Železného Tomíka slabší nebyl.

Těšíme se na setkání s vámi na dalším silném ročníku.

Za organizační tým
Jindřich „Dýda“ Černý,
TOM Delfín Litoměřice

Co se událo v ČRDM

Kancelář a Představenstvo České rady dětí a mládeže fungovaly stále i v posledním několikaměsíčním období. Jednou z nejzásadnějších akcí bylo 34. valné shromáždění ČRDM, které bylo zvláštní tím, že bylo volební. Volby byly jednoznačné nejen proto, že byl pouze jediný kandidát na předsedu, a to Aleš Sedláček, náš kamarád, ale také proto, že dostal 100 procent hlasů! Takže v čele ČRDM opět stojí Aleš zvaný Tokaheya, který Radu vedl doposud a velmi dobře. Na postu místopředsedů zůstal za skauty Honza Cieslar a za tomíky já, Ondra Šejtka. Po Valném shromáždění ČRDM zastřešuje 102 sdružení dětí a mládeže. Kromě této akce jsme se plně věnovali projektu Kecejme do toho, který končil v dubnu, resp. jeho první část. Od července startuje nový projekt Kecejme do toho 2. S blížícím se koncem května všem stoupal puls, a to vše díky naší největší akci Bambiriádě, která se letos konala již po 13., a to ve všech krajích ČR. V některých ze 17 bambiriádních měst pomáhali s přípravou tomíci a za to jim patří veliký dík! Již delší dobu sledujeme projekt Rady mládeže Slovenska a dalších okolních rad 72 hodin pro hrdiny, do kterého bychom se chtěli příští rok také zapojit. Jedná se o realizaci dobrovolnických projektů během předem stanovených 72 hodin. Účastnili jsem se několika schůzek, na kterých jsme domlouvali naší účast v projektu v příštích letech. Skupině Stát se podařilo po diskuzi s ministrem Dobešem získat jeho příslib, že sežene 9 milionů Kč jako další finanční prostředky sdružením dětí a mládeže. Další snaha je i kolem nového Občanského zákoníku, kde vehementně lobujeme za změnu formulace části o veřejné prospěšnosti, která se velmi dotýká i našich sdružení. Někteří tomíci se také měli možnost zapojit do testování výstupů projektu Finanční gramotnost, kterou ČRDM pořádá ve spolupráci s Junákem a získat tak zajímavé peníze pro oddíl. Dalším z úspěchů bylo dokončení ekonomické analýzy dobrovolné práce s dětmi a mládeží, která hodnotu takové práce stanovuje na miliardu korun ročně! Díky této analýze máme v ruce dobrou pomůcku pro jednání s politiky, ministry apod. V Kanceláři ČRDM stále visí vlajka s hořcem, na zdi jsou přidělaní dva oranžoví veverkové a z lidských tomíckých bytostí se tam neustále vyskytuji já a Petra Chourová. Jsme tam zkrátka vidět a je to dobře!

tomíci, mějte se fajnově!
Ondra Šejtka

týpí jako domov

Středně velké jde v jednom ušít, postavit, zařídit a obydlet jen těžko. Svou povahou je to obydlí kolektivní. Šijeme teď s přáteli jedno takové – těch setkávání, plánování, rozmýšlení! Stejně tak samotnému týpí na louce cosi chybí – společnost týpí dalších, tábora. Týpí je totiž svou povahou obydlí společenské.

Dnes netradičně nebudeme nic vyrábět. Vlastně budeme – a to atmosféru. Táboření v týpí nevnímám jako individualistickou záležitost, kdy se ti, co táboří v jednom stanu, starají jen o své věci. Táboření v týpí je především setkávání, společné večery na návštěvách, vzájemná výpomoc. Na takovém táboře trávíte často víc času mimo své týpí. Příležitostí k setkání táborníků bývá mnoho. Jednou z těch nejslavnostnějších je zahájení společného táboření.

Je dobré, když tábor začne nějakým slavnostním způsobem. Může to být prosté shromáždění všech účastníků nebo jakákoli aktivita, která vede k oddělení času tábora od běžného života. Podoba zahájení může být tradiční (tedy stále stejné formy) anebo se pokaždé lišit. Často navazuje na celotáborovou hru.

Zde je příklad, jak byl zahájen letní tábor LLM před několika lety. Účastníci byli požádáni, aby s sebou přivezli kámen, který je vystihuje nebo vyjadřuje místo jejich bydliště apod. Na místě zahájení byl předem připravený barevný proutek ozdobený perem. Poté, co se všichni shromáždili, proběhla scénka setkání indiánského dědečka s vnukem.

Dědeček bubnuje na buben – promluví k vnukovi: Všechno v přírodě vypráví příběh, pokud jí dobře naslouchá. Vnuk zvedne kámen a zeptá se ho, zda i tenhle kámen vypráví příběh. Dědeček odpoví: Ano, kameny znají nejvíc příběhů, jsou nejstarší. Vnuk jej žádá: Dědečku, vyprávěj... A děda poví příběh o pospolitosti lidí.

Poté, co oba odešli, vystoupil obřadník a požádal přítomné, aby si uvědomili, že přinesli kámen, který je nějak charakterizuje: Ten kámen vypráví váš příběh. Během roku žijeme každý svůj příběh. Jako jsme každý jiný, tak i každý kámen je jiný. Naše příběhy se teď na chvíli na táboře potkávají, aby psaly společný příběh. S kamenem – sebou – můžete naložit různě, pak si ho odnést do obydlí nebo jej dát na společnou hromadu, dát sebe ostatním, k proutku. Pak se kameny posílaly dokola, aby se ostatní s nimi (poslepu nebo jak budou chtít) seznámili. Nakonec účastníci pokládali kámen k proutku za doprovodu flétny. Setkání bylo ukončením přáním pěkného pobytu.

Na závěr zahájení lze podle atmosféry navázat organizačními informacemi k táboru.

Josef Porsch – Ablákela
ablakela@gmail.com

LAGORI CUP 2011 ...za námi!

Tradiční termín a tradiční zamračené počasí s deštěm, promočenou loukou s vysokou trávou a studenou frontou právě procházející nad Ostravou... Ani tohle neodradilo přes sto tomíků ze sedmi oddílů od tradičního turnaje v Ostravě-Výškovicích. Ve čtyřech kategoriích udatně a přitom kamarádsky bojovalo 17 družstev roztodivných názvů až do třetí hodiny odpolední, kdy Pirát – náčelník Moravskoslezské rady Asociace TOM, mohl vyhlásit konečné výsledky. Dvě kategorie vyhráli pořádající Čmoudíci a dvě oddíl KADAO. Ale celkově se z vítězství a putovního štítu radoval právě TOM KADAO z Opavy, který ho převzal po loňském vítězi TOM KaM Frýdek Místek. Dále udatně hrály oddíly z Ostravy - Bludný kruh, Sylvatik, Hogan, Askalon a Čmoudík. Děkujeme za účast a těšíme se za rok!

Rosťa Kašovský,
TOM Čmoudík, Ostrava

TREFA 2011

STŘELECKÁ SOUTĚŽ

Již pátý ročník soutěže TREFA proběhl 30. 4. 2011 na střelnici AVZO v Orlové-Lazech. Přece jenom, kdy se Vám poštěstí zastřílet si z různých sportovních pistolí také na opravdové střelnici a k tomu vyzkoušet si mušku v lukostřelbě, střelbě z praku, hodu granátem, míčkem nebo šipkami? Ve čtyřech kategoriích soutěžilo na sedmdesát účastníků a proti „profíkům“ z AVZO bojovaly úspěšně i dva naše oddíly TOM. Žďorbi z Ostravy vyhráli jednu kategorii a Čmoudíci dokonce dvě. TREFU organizoval RADAMOK – Rada dětí Moravskoslezského kraje a výrazně pomohl i náš krajský náčelník Pirát. Ke slunečnému příjemnému počasí přispěly i pěkné ceny a opečené buřty a čaj s oplatkem pro každého!

Rosťa Kašovský,
TOM Čmoudík, Ostrava

Roverky z moře a ohně

Od nepaměti se všude na Zemi střetávají mocné síly vnitřní a vnější. Obrovské kry zemské kůry se vůči sobě stále pohybují. Roztavené horniny z velkých hloubek čas od času probublají až do jícnů sopečných kráterů a vylijí se na zemský povrch, aby pak byly po milióny let pomalu rozrušovány povětrnostními vlivy, říčními proudy nebo mořským příbojem. Výsledkem tohoto měření sil jsou nejrůznější typy pozemských krajin.

Dá se říct, že pískovce v Čechách jsou fenoménem, který nemá ve světě obdoby. Celý oblouk od Českosasu přes Roverky do Českého ráje, na východě pak skalní města v Ádru – to jsou oblasti, kde pestrost pískovcových krajin v mnohém předčí Utah a Colorado dohromady. A přitom na mnohem menší ploše!

Základ všemu položilo moře, které v druhohorách – před 100 milióny lety – zalilo severní polovinu Čech. Krušné hory a Šumava tehdy neexistovaly, ale od dnešních Krkonoš přes Šluknovsko až do Saska vystupovala nad hladinu vyvýšenina, tvořená žulovými horninami. Žula se v tehdejším tropickém podnebí rychle rozkládala na křemenný písek, a na ostrově tak brzy vzniklo obrovské pískoviště. Písek v něm ale dlouho nezůstal, bezpochyby k velké lítosti dinosauřích mláďat: potoky a řeky tekoucí k jihu ho spláchly do blízkého moře a tam už zůstal. Celých 10 miliónů let pak mořské dno pomalu klesalo a přínos písku z pevniny pokračoval. V moři se nakupila vrstva písku, prachu a jílu o tloušťce přesahující jeden kilometr. Nakonec moře ustoupilo a písek se vlivem zatížení změnil na pískovec.

Hned na začátku třetihor (před 65 milióny lety) začalo dno původního moře i s pískovci naopak stoupat. Tehdejší krajina měla podobu náhorní plošiny, odvodňované k severu. Labe tehdy ještě neexistovalo. Zato se čas od času otevíraly hluboké pukliny, podél kterých z hloubek desítek kilometrů stoupalo žhavé magma a dostávalo se až na zemský povrch. Utuhlo do podoby čediče a znělce a svým tepelným účinkem okolní pískovce ještě víc zpevnilo. S postupující erozí byly v dalších miliónech let odneseny jak málo zpevněné pískovce, tak i vlastní tělesa sopek, sopečné tufy a lávové proudy. Zůstaly jen ty nejodolnější horniny. Prakticky na všech kopcích na Roverkách proto najdeme přívodní dráhy sopečných těles a tvrdé pískovce v jejich blízkosti. Vrchol Vlhoště tvoří mohutné těleso znělce, který utuhl mělko pod tehdejším povrchem. Ronov, Kostelec, Číř, Zámecký vrch nebo Dubová hora jsou proniknuté čedičem.

Někde jsou pískovce zpevněné železem, které se uvolnilo z čedičového magmatu. Železo rozpuštěné v podzemních vodách pak putovalo podél nejvíc propustných vrstev i kilometry daleko, než se v pórech pískovce znovu vysráželo. Vznikly tak vodorovné železité desky na Pusťáku (plošina Rač) a na Husí cestě u Skalky. Na Huse, Čapu nebo na Stříbrném vrchu zase vznikly díky proželeznění pískovců fantastické věžičky a skalní mísy.

Názorným příkladem vývoje skal na Roverkách je jejich nejvyšší kopec – Vlhošť. Pěkně jsou tu vyvinutá tři patra skal. První, nejspodnější patro tvoří stěny Vlhošťského dolu, na jeho temeni stojí Hvězda. Druhé skalní patro buduje Malý Vlhošť a Stříbrný vrch, v jihozápadní stěně Vlhoště je blízko jeho vrcholu proželeznělá skalní pyramida. Třetí, nejvyšší patro zasahuje na Vlhošti až téměř do výšky 500 metrů nad mořem. Čím to, že jsou na Roverkách (není to jen případ Vlhoště) skály často členěné do pater?

Ačkoliv se to může zdát neuvěřitelné, za dnešní „třípatrový“ Vlhošť je zodpovědné kolísání výšky mořské hladiny kdysi v druhohorách. Oblast dnešních Roverek zpočátku ležela ve větších hloubkách moře, dál od pobřeží. Na dně se v tu chvíli usazoval jen jemný písek, prach a vápnitý kal. Potom se mořská pánev zčásti zaplnila a změlčila. A ve stejném místě se ve velmi mělkém prostředí mořských pláží začaly usazovat hrubý písek a štěrk. Pak došlo znovu k prohloubení, celkem třikrát za sebou. Dnes můžeme pozorovat, že hlubokovodní kaly se přeměnily na prachovité a vápnité pískovce (jako ty v lůmku u křížku) a z mělkovodních písků a plážových štěrků v jejich nadloží se staly hrubozrnné pískovce a slepence. Právě ty prachovité pískovce naspodu ale celkem snadno zvětrávají, a na jejich úrovni tak dnes vznikají ústupové stupně. Strmé skalní stěny tvoří hrubozrnný pískovec. Tři skalní patra tak podávají svědectví o třech obdobích rychlého prohloubení a pak postupného změlčování druhohorního moře.

Horní hrany skalních kulis mohou být ještě zvýrazněné tam, kde se v pískovcích vysrážel tvrdý železitý nebo křemitý tmel. Kde naopak zůstaly hrubé pískovce netmelené, jako je tomu na vrcholu Malého Vlhoště, vznikly zaoblené skalní tvary – „sloní hřbety“.

Vývoj Vlhoště je patrný ze série obrázků. Ve starších třetihorách došlo k prohnutí vrstev pískovců, slepenců a nadložních prachovců (1). Pak se nehluboko pod povrch dostalo znělcové magma a utuhlo (2). Na hranici starších a mladších třetihor zaklesla severní kra podle zlomů na spojnici Ráj–Stranné a po puklinách sem proniklo čedičové magma (3) a pravděpodobně vytékalo na povrch v podobě sopek. Ve čtvrtohorách se dotvořil tvar kopce do dnešního stavu (4).

Jiří Adamovič – Žralok
převzato z časopisu Roverská sosna

Co bylo v dubnu, květnu a červnu 2011

Na jarních táborech si tomíci lámali ruce a nohy a Kačka Blandová z ústředí nestačila vyplňovat pojistné formuláře.

Výprava českých a moravských woodcrafterů a tomíků opět vyrazila na přípravnou misi do rumunského Banátu, kde se v létě 2011 chystá další, v pořadí už čtvrtý ročník tábora pro děti krajanů.

Skauti měli sněm v Kolíně, kam pozvali šéfa tomíků.

Uctili na něm svým nejvyšším vyznamenáním bojovníka proti nacismu a komunismu, spisovatele Jiřího Stránského, a zvolili si převážně staronové náčelnictvo.

Zástupci spolků ladili s úředníky ministerstva školství metodiku tak, aby byla přívětivější a umožnila radostnější vyplňování grantových formulářů.

Dcera našeho dědovského správce Lenka se vdala a ke svatebnímu veselí si půjčila naši chalupu.

Vedení spolku se rozhodlo vyznačit cestu na Kusalíno i na Polanu tak, aby jediným blouděním v těchto místech bylo Bloudění Durychovo.

Roztočtí sokolové pokračovali ve výhrůžkách roztockým tomíkům.

Část ústředí navštívila Brusel a Brugy. V centru Evropy je náčelník ČRDM Tokaheya provedl místy, odkud se směrem k nám moudře rozhoduje.

První červnový víkend proběhlo v Dědově školení hlavních vedoucích táborů, které vedl Stanislav Prais.

Bodláci z Prahy, Sluníčka z Litoměřic, Veverkové z Brandýsa a také Bobři z Úštěka pilně brigádničili na drsném severu na tomíckých latifundiích.

Osm spolků napsalo řediteli odboru Mgr. Urbanovi, že se jim nelíbí, jak byly rozděleny prostředky v programu Dobrovolník. Dodejme, že klasické dobrovolnické spolky (Duha, skauti, tomíci, FOS, Ymca, woodcrafteři, mladí ochránci přírody) nedostaly v roce, který byl vyhlášen Evropským rokem dobrovolníka, v rámci mimořádného dotačního programu ani korunu. Poctivé je však také napsat, že v předchozí várce dotací, řádné, byly spolky většinou solidně podpořeny v programech Sdružení, Neorganizovaná mládež či Investice.

Odbor Kostka se díky nezměrné péči Kačky, posledních deset týdnů Blandové, a také Mojmíra Nováčka stal právním subjektem.

Významná životní jubilea oslavili v dubnu a květnu Jana Šťastná z Brna, Ivo Poduška z Plzně a Ladislav Župka z Přerova – všichni dlouholetí, obětaví a stále činní vedoucí tomíků, kterým ústředí srdečně poblahopřálo a kterým za desetiletí práce pro spolek a oddíly patří náš dík!

V Irsku proběhla konference „Vliv Moherských útesů a zejména nesčetných hnízdišť racků, v útesech dlouhodobě přítomných“ na rozvoj irsko-české spolupráce, na niž přijali pozvání Tomek Hurt, Tomáš Novotný a Kačka Blandová. Dodejme, že tato konference bude v rámci rozvoje každodenního turismu poučná i pro vedení KČT a že si její účastníci vše hradili z vlastních kapes.

Práce na spojených tomícko-skautských klubovnách ostravských pokračovaly svižným tempem a Rosťa Kašovský, který stavbu řídí, se mohl drobně radovat.

Začala oprava podzemního skladu v Mezholezích, verandy a kusu interiéru v Broumově, pokračovaly protipožární úpravy v Kamence, finišovalo se v Opárně, Ivo Skoček a Youry se potili při výstavbě dřevníků a dalších radostných prvků ve Sloupu, díky investiční dotaci školského ministerstva byla vyměněna střecha v Dobré Vodě u Telče. Kosy a kladiva zpívaly a zvonily a naše zem se stala jedním velkým tomíckým pracovištěm.

Ondřej Šejtka, správce databáze naší asociace a posledních deset týdnů svobodný muž, usoudil, že je třeba modernizovat systém každoroční drobně klopotné evidování tomíků a jal se o tom vcelku úspěšně přesvědčovat ústřední náčelnictvo.

Otevřeli jsme Opárenský mlýn, dílo za 23 milionů evropských a tuzemských korun, dům, na jehož získání a posléze vydobytí z držení státu bylo potřeba obrovské energie tomíků z mnoha míst naší země. Mezi milými hosty nechyběla náměstkyně ministra školství Eva Bartoňová, přátelé z Junáka, desítky tomíků, členů KČT, přijel exšéf Pionýra Petr Halada, oba předsedové KČT, němečtí hosté z partnerských spolků i spolupracující úředníci z ministerstva pro místní rozvoj.

Část přítomných dívek neunesla přítomnost jednotky píle, takto jednoho hurtu, a vyzbrojena plakáty s tváří idola, freneticky skandovala. Zklidnění nastalo až při německé hymně.

Poprvé v dvanáctileté historii táborových škol se nepodařilo obsadit dva turnusy, takže bude jen jedna dohromady, a to moravská. Pro náčelnictvo i vedoucí oddílů je to důvod k vážnému zamyšlení.

Proběhla a bez nálezu (rozuměj – bez pokuty!) pro ústředí Asociace TOM skončila několikadenní návštěva Finančního úřadu pro Prahu západ.

Národní institut dětí a mládeže napsal na hlavičkovém papíře všem spolkům, že nadále musí používat v úředním i jiném styku celý a bezvadný název, který zní *Národní institut dětí a mládeže Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a školské zařízení pro zájmové a další vzdělávání, Sámova 3, 101 00, Praha 10.*

Uvádíme to v našem časopisu starostlivě proto, aby snad někdo při oslovování *Národního institutu dětí a mládeže Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a školského zařízení pro zájmové a další vzdělávání, Sámova 3, 101 00, Praha 10* neudělal chybu.

Jan Rydlo-Nem, vedoucí TOM Robinsoni a konstruktér Mamuta a kouzelného telefonu, začal připojovat před své jméno titul Ing.

Radka Šumerová, členka předsednictva spolku, oslavila v Oparně své neuvěřitelné narozeniny. Redakce dodatečně blahopřeje. Věk dámy se nezveřejňuje, napišme proto, že už před dvaceti lety, v den třicetin, Radka vypadala také o deset let mladší.

Tomíci dobře vyúčtovali první kolo složitého a také nakonec vcelku úspěšného projektu Klíče pro život a začali se těšit na kolo další.

Jan Havelka, emeritní předseda KČT a muž, jemuž tomíci na svém dvacátém výročí tleskali vestoje, oslavil v plné svěžesti a aktivitě 75. narozeniny.

Tomíci se těšili na letní tábory, vandry, putování a na všechno, co mohou dva letní měsíce přinést pěkného.

Tomíci, přispějete na stavbu chaty KČT na Lysé hoře? Přimlouváme se! Pokud ano, vězte , že ta nejrychlejší pomoc je DMS GIGULA /*/na číslo/*/ 87777 * Gigula je prastarý název Lysé hory – to pro ty zvídavé.

(ton)

Nadhled, pracovitost, rozvaha a vždy gentlemanské jednání. Chceme-li stručně charakterizovat čerstvého pětasedmdesátníka (26. 6.), emeritního předsedu Klubu českých turistů, můžeme tato výstižná slova bez zaváhání použít.

Upřímné přání zdraví a mnoha sil v dalších letech posíláme člověku, který se zasadil a stále zasazuje o dobré vztahy mezi naším hnutím a Klubem českých turistů, čerstvému autorovi právě vycházející publikace Z historie organizované turistky.

Pane předsedo, všechno dobré!

Šumava viděná z vody

Ani souše, ani kůrovec, jen sedm lodí v devět hodin ráno, na minutu přesně... A druhá parta, stejně velká, o dvě hodiny později. Vystartovali jsme oblepeni povolovacími samolepkami Národního parku Šumava od Soumarského mostu a jeli až do Nové Pece překrásnou krajinou plnou meandrů, volejů, divokých kosatců a všelijakých kytek a dřevin, co v „normální" přírodě nejsou tak hezké, tak divoké, tak chráněné. A hlavně jsme byli sami.

Malí háčkové vzali plavbu rezervací hrozně vážně a v každém rybáři hned viděli kontrolora – to ostatně i my, dospělí. Můžu tuhle plavbu, necelých třicet kilometrů dlouhou, jen doporučit. Sice si hrábnete, Vltava tady moc divoká není, ale pojedete krajinou snů každého vodáka. Jen to chce včas si sjezd rezervovat. My jsme to dokázali hned 21. dubna, pár minut po vyhlášeném termínu. Zkuste to napřesrok také!

Tomáš Novotný

Anketa

Oddíl, který vedu (jehož jsem členem), podniká výpravy převážně:

Pěšácké, a to nejen po okolí, leč po celé krásné zemi	**56**
Vodácké tu i cizozemské	**12**
Kombinujeme pěší a cyklo výpravy	**13**
Je zaměřen na zcela jinou oddílovou činnost	**6**
	počet hlasů

Tomík č. 78,
Červenec 2011

Časopis turistických oddílů mládeže.
Vydává Asociace TOM ČR
ve spolupráci s Klubem českých turistů,
s podporou Ministerstva školství,
mládeže a tělovýchovy ČR
Redakce:
ústředí Asociace TOM,
ulice Palackého 325,
252 63, Roztoky.
Tel.. fax: 220 910 460, 220 910 314
mobil: 777 322 785
E-mail: ustredi@a-tom. cz,
www. a-tom. cz
Číslo do tisku připravili:
Jiří Chour, Tomáš Novotný,
Petr Balcer, kuha, Tomek Hurt
Grafika: Jiří Chour
Foto obálka: Tomek Hurt
ostatní fotografie: oddíloví vedoucí
Příspěvky a fotografie vedoucích jsou
zveřejňovány bez nároku na honorář
a vracejí se jen na vyžádání.
Náklad 1000 výtisků.

Elektronická evidence tomíků

(od roku 2012)

Protože jde naše ústředí s dobou, od nového roku bude k dispozici možnost vyplnit elektronický evidenční list. Zkrátka možnost nahradit stávající papírovou formu formou elektronickou. V současné době vyvíjíme webovou aplikaci, která bude umožňovat zadání veškerých údajů z evidenčního listu přímo do databáze. Výhodou tohoto řešení bude, že nebudete muset každý rok znovu vyplňovat formulář, pouze zaktualizujete informace z roku předešlého. Zároveň v momentě, kdy změníte např. emailovou adresu, se Váš email změní v rozesílce a vy budete dostávat informace na novou adresu. Stejné to také bude s doregistrací členů. Vedoucím, kteří jsou spíše konzervativnější povahy, samozřejmě nadále umožníme tradiční registraci pomocí papírového formuláře. Pevně věříme, že toto řešení bude většině z vás vyhovovat a ulehčí administrativní úkony.

Ondra Šejtka

Sedíme na jednom téměř zapomenutém nádraží ve Svoru, je pozdní květen, pátek večer. V kufru auta máme velkou bednu plnou přesně napočítaných obálek obsahujících šifry, mapy, různé pomocné texty a šifrovací pomůcky. Pustili jsme se totiž do organizace relativně velké šifrovací 24hodinové hry pro tomíky i veřejnost. Nutno říci, že místní veřejnost už s šifrováním jisté zkušenosti má, o to víc jsem oceňoval odvahu tomíků a jednoho kmene LLM, kteří se do závodu přihlásili bez přesné představy obsahu následující noci a dalšího dne. Ale zpět na nádraží, přijíždí totiž rychlík od České Lípy, ze kterého v běžný pátek vystoupí pár lidí, výpravčí pískne a vlak zmizí v lesích Lužických hor. Dnes se ze stejného vlaku sypali lidé několik minut, na tvářích očekávání, v batozích jídlo a pití, sem tam na vodítku pes. Celkem 20 týmů.

Náš kamarád Jára Ježek, českolipská šifrovací legenda, vysvětlil pravidla, a protože se pomalu začínalo stmívat, neváhali jsme, rozdali šifry a závod začal. Tým si s sebou nesl zadání všech šifer v označených obálkách a sadu malých fotografií z míst, kam byl naveden správným vyřešením šifry. Tedy po rozbalení první obálky bylo nutno luštit, luštit, luštit – tajenkou šifry bylo místo, na kterém se po bližším ohledání některý detail shodoval s fotografií. No a to je ta správná obálka s další šifrou. Jen nutno dávat velký pozor a neroztrhnout špatnou obálku, ech to je pech, tým v závodu pokračuje, už ale mimo pořadí. Ze začátku jsou všichni plní sil a nadšení, týmy se rychle přesouvají ze Svoru do Cvikova, potom do lesů pod Ortelem, k jeskyním u Lindavy až do nedalekého Sloupu. Základnou nám samozřejmě byla tomícká chalupa nad Herberkem.

A tak se většina týmů za krásného počasí noční tmou, ranní mlhou i následujícím slunným dnem probojovala až do cíle. Někdo čistě, jiný s nápovědou, všichni se zdravým rozumem, vyčerpaným tělem, plní zážitků a nových zkušeností. Nejrychlejší tým s námi posnídal kolem desáté hodiny v cíli, kruté boje se sváděly až do večera. Díky všem za účast!

Zdeněk Šmída,
TOM Chippewa, Česká Lípa

Veverka Joachym Uspávačem
JDEME DO KINA, MŮŽETE NÁM POHLÍDAT?
JASNĚ, JÁ MLÁDEŽ USPÍM
1. BRÁZDA
KINO
POHÁDEK MÁM HABAĎĚJ, ZA CHVÍLI BUDOU V LIMBU
KINO
ERBEN JE FUJ!
GRIMMY NECHCI
NĚMCOVOU NÉÉÉÉ
ANDERSEN NIKDY
BASTA!
ŠTRAJK! NEBUDEM SPÁT
NO PASSARAN
NIKDY
NA MODERNÍ
NA JAKÉ POHÁDKY JSTE TEDY ZVYKLÍ?
TŘEBA JAK ŠLI FELČAŘI NA VANDR
JAK KŮROVCI ZACHRÁNILI ŠUMAVU
ALIBABA A 40 AKTIVISTŮ
JAK KNÍŽA MĚNIL AŽ VYMĚNIL
BAJKY TETKY ČETKY
O ANGELE, EBONITOVÉ TYČI A LIŠČÍM CHVOSTU
O 3 HODINY POZDĚJI
USPAT NEBYL PROBLÉM, TEĎ JEŠTĚ ZBÝVÁ JE VZBUDIT.